

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet houdende de wijziging van artikel 339 van de Programmawet (I) van 24 december 2002
Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1 Situering van de maatregel

Het decreet van 4 maart 2016 houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid wijzigde de programmawet van 24 december 2002 en voorziet een doelgroepvermindering voor oudere werknemers. De Vlaamse doelgroepvermindering voor oudere werknemers heeft de bedoeling om het nadeel dat de groep van 55-plussers op de arbeidsmarkt ondervindt te compenseren door een vermindering van de werkgeversbijdragen op de sociale zekerheid.

Voorliggend voorontwerp van decreet wijzigt het artikel 339 van de programmawet (1) van 24 december 2002. Deze wijziging voegt een bijkomende voorwaarde toe bij de toekenning van de doelgroepvermindering voor oudere werknemers. De bijkomende voorwaarde bepaalt dat de doelgroepvermindering enkel kan worden toegekend als de oudere werknemer werkelijke arbeidsprestaties presteert, behoudens wanneer hij daartoe om wettelijke redenen is vrijgesteld.

2 Voorstel van maatregel

Het Vlaams doelgroepenbeleid voorziet een doelgroepvermindering voor oudere werknemers. Deze Vlaamse doelgroepvermindering voor oudere werknemers heeft de bedoeling om het nadeel dat de groep van 55-plussers op de arbeidsmarkt ondervindt te compenseren door een vermindering van de werkgeversbijdragen op de sociale zekerheid. Het streefdoel van Vlaanderen is een werkzaamheidsgraad van 50% bij deze leeftijdsgroep. Hiervoor lezen we in de memorie van toelichting bij het Vlaamse doelgroependecreet dat er wordt ingezet op het *“langer aan het werk houden (retentie) en anderzijds het bevorderen van de aanwervingskansen van oudere niet-werkende werkzoekenden.”*

Evenwel stellen we vast dat bepaalde werkgevers met hun oudere werknemers een overeenkomst sluiten waarbij deze werknemers (een percentage) van hun loon krijgen zonder dat de betrokkenen nog hoeven te werken. Voor deze werknemers kunnen de werkgevers op dit moment beroep blijven doen op de Vlaamse doelgroepvermindering voor 55-plussers, wat

in strijd is met de filosofie van de maatregel, die als doel heeft ouderen aan te werven of daadwerkelijk aan het werk te houden.

Deze afspraken tussen werkgevers en werknemers kunnen kaderen in een overleg op bedrijfsniveau (bv.: in het kader van een reorganisatie), maar kunnen ook individueel worden vastgelegd. Indien de werkgever en de werknemer binnen het toepassingsgebied vallen van het Vlaams doelgroependecreet kan de werkgever een doelgroepvermindering ontvangen voor de tewerkstelling van de werknemer. In het geval de werknemer wordt vrijgesteld van het leveren van prestaties en de werkgever voor deze werknemer toch een doelgroepvermindering ontvangt, zorgt het verwerven van een doelgroepvermindering voor oneigenlijk gebruik van deze maatregel. De doelstelling van de doelgroepvermindering (met name het langer aan het werk houden en activeren van oudere werknemers) wordt hierbij omzeild.

Voorliggend voorontwerp van decreet remedieert deze omzeiling door een aanpassing van de regelgeving van het doelgroepenbeleid. Deze bepaling zal nadien worden opgenomen in de RSZ-instructies. Bij het invullen door de werkgever van de multifunctionele aangifte (DmfA) moet de werkgever elk kwartaal aangeven wat het loon en de prestaties zijn en welke verminderingen van toepassing zijn. Deze aangifte is verplicht in het kader van de sociale zekerheid.

Om momenteel in aanmerking te komen voor de doelgroepvermindering voor oudere werknemers moet:

- De werknemer tewerkgesteld zijn in een vestiging in het Vlaamse Gewest en behoren tot categorie 1 (privésector),
- Op de laatste dag van het kwartaal minstens de leeftijd van 55 jaar hebben bereikt,
- En mag zijn refertekwartaalloon niet hoger zijn dan 13.400 euro/kwartaal.

Aan deze voorwaarden wordt een voorwaarde toegevoegd dat de werknemer werkelijke arbeidsprestaties moet leveren. De prestaties die een werknemer tijdens het kwartaal levert worden opgeteld, ook werknemers met onregelmatige prestaties of deeltijdse arbeidsovereenkomsten komen in aanmerking voor de doelgroepvermindering. De werknemer moet uiteraard wel voldoen aan de algemene voorwaarden voor de toekenning van de doelgroepverminderingen, zoals bepaald in het Koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen. Hier wordt onder andere bepaald dat wat betreft de prestaties, die, als de werknemer niet verbonden is door een minstens halftijdse arbeidsovereenkomst, 27,5% moeten bedragen van voltijdse prestaties tijdens het ganse kwartaal. Deze regel wordt nu reeds toegepast en verandert niet door de voorliggende wijziging aan de criteria.

Er wordt voorzien dat werkgevers die gebruik maken van wettelijke vrijstellingen van de arbeidsprestaties, vb. in geval van ziekte of verlofstelsels, de doelgroepvermindering kunnen blijven genieten. Ook bij conventionele vrijstellingen van arbeidsprestaties, zoals vrijstelling van arbeidsprestaties in de opzeggingsperiode, kan de doelgroepvermindering aangewend blijven worden.

Gezien het niet de doelstelling is om een extra administratieve last naar de werkgevers te voorzien, voeren we binnen het huidige systeem van DmfA een minimale wijziging door. Hierbij wordt voorzien in een beperkte aanpassing van de kwartaalaangifte waarbij werkgevers bij de vraag tot doelgroepvermindering voor oudere werknemers bevestigen dat er werkelijke arbeidsprestaties zijn geleverd. Deze kwartaalaangifte is een verplichting die elke werkgever heeft ten overstaan van de sociale zekerheid en betekent geen bijkomende administratieve belasting voor de werkgever. De werkgever zal deze bevestiging elk kwartaal dat de doelgroepvermindering wordt gevraagd moeten doen via de aangifte.

De controle op het eerbiedigen van de nieuwe bepaling na de invulling van de aangifte zal gebeuren aan de hand van knipperlichten (met name: ondernemingsgerichte inspecties door de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie, informatie die werkgevers indienen bij de regionale toetsing,...). De sociaalrechtelijke inspecteurs gebruiken hierbij de mogelijkheden om hun onderzoek uit te voeren conform de bepalingen van het Decreet van 30 april 2004 houdende de het sociaalrechtelijk toezicht, rekening houdend met de beginselen van proportionaliteit en finaliteit.

Conform het bestaande sanctie-instrumentarium kan de RSZ bij inbreuken op de wetgeving, in het geval de werkgever een foutieve multifunctionele aangifte invult, deze aangifte ambtshalve terugvorderen of verbeteren. Een burgerlijke sanctie (forfaitaire vergoeding) alsook strafsanctie is ook mogelijk in geval van een foutieve aangifte.

Het voorliggend voorontwerp van decreet is tot stand gekomen na overleg met de Rijksdienst voor sociale zekerheid (RSZ) en de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO).

Artikelsgewijze bespreking

We verwijzen voor de artikelsgewijze bespreking naar de memorie van toelichting.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De uitgaven voor de doelgroepvermindering oudere werknemers is opgenomen op JB0-1JDG2AO-WT.

De bijkomende voorwaarde bij de toekenning van de doelgroepvermindering wil het hierboven beschreven oneigenlijk gebruik van de doelgroepvermindering uitsluiten. We hebben momenteel geen zicht op de reikwijdte van het fenomeen. Maar we verwachten evenwel een positief effect op de begroting door het toevoegen van een extra voorwaarde bij de toekenning van de vermindering.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 16 juni 2017.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 7 juli 2017.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Dit voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/216 van 23 juni 2017.

5.2 Reguleringsimpactanalyse

Het voorliggend voorstel wordt niet onderworpen aan een reguleringsimpactanalyse.

5.3 Administratieve lastenmeting- compensatieregeling

Voorliggend voorstel heeft geen impact op de administratieve lasten. De verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid omwille van doelgroepkenmerken worden toegekend bij de verplichte kwartaalaangifte van loon en arbeidsprestaties die werkgevers moeten doen. Tijdens deze aangifte worden de bijdragen bij de sociale zekerheid, en desgevallend ook de doelgroepverminderingen toegekend. Deze aangifte creëert ook rechten voor de werknemers. De RSZ is operator voor deze verminderingen.

De Vlaamse doelgroepvermindering voor oudere werknemers wordt momenteel toegekend aan werknemers ouder dan 55 jaar op basis van hun socialezekerheidsnummer, de plaats van tewerkstelling en een controle van het loonplafond. Voor de verhoogde vermindering bij de aanwerving van oudere niet-werkende werkzoekenden hebben we een elektronische gegevensstroom van VDAB naar RSZ opgezet, zodat de controle van dit criterium tijdens het proces van de aangifte kan gebeuren.

We beperken de impact van het voorliggend voorstel op de aangifte maximaal. We voorzien geen bijkomende registratie van de werkgevers dat er werkelijke arbeidsprestaties worden geleverd door de werknemer, maar vragen een bevestiging van dit gegeven tijdens de kwartaalaangifte.

5.4 joKER-toets

De Jokertoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing. De doelgroepverminderingen worden toegepast bij de tewerkstelling van personen ouder dan 55 jaar.

5.5 Armoedetoets

De Armoedetoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing. De doelgroepverminderingen worden toegepast bij de tewerkstelling van personen ouder dan 55 jaar. Er worden geen criteria inzake armoede voorzien.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende de wijziging van artikel 339 van de Programmawet (I) van 24 december 2002 en aan de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor tewerkstellingsbeleid:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van SERV met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
 - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst,
 - 2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- Het voorontwerp van decreet;
- De memorie van toelichting;
- Het advies van de Inspectie van Financiën, dd. 16/06/2017;
- Het begrotingsakkoord, dd. 07/07/2017.